

***PERSOANELE VÂRSTNICE – CONDUCĂTORI AUTO,
PIETONI, VICTIME ALE ACCIDENTELOR DE CIRCULAȚIE,
VICTIME ALE REȚELELOR PROFITORILOR DE SITUAȚIA
LIMITATĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE DE A SE APĂRA***

*- Material de prezentare în ședința Comitetului Consultativ de Dialog Civic pentru
Problemele Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice, din 18.05.2023 -*

Vârsta – impediment sau avantaj pentru conducătorii auto

Vârsta nu reprezintă un impediment în ceea ce privește calitatea de conducător auto atâta timp cât sunt respectate normele legale referitoare la starea de sănătate și păstrarea abilităților necesare conducerii pe drumurile publice a unui vehicul.

Din acest punct de vedere o importanță deosebită o reprezintă, pe de o parte, conștientizarea de către orice conducător auto a responsabilităților pe care le au în momentul degradării stării de sănătate și pierderea abilităților iar, pe de altă parte, respectarea de către corpul medical a obligațiilor legale privind anunțarea organelor de poliție despre apariția unor boli incompatibile cu calitatea de conducător auto.

Totodată, vârsta conducătorilor de vehicule nu reprezintă un avantaj întrucât, prevenirea accidentelor de circulație este în strictă legătură cu respectarea regulilor de circulație și nu cu experiența în conducere.

Afecțiuni specifice persoanelor vârstnice incompatibile cu calitatea de conducător auto

Afecțiunile incompatibile cu calitatea de conducător auto sunt prevăzute expres și limitativ de legislația în materie iar incidența acestora, pe categorii de vârstă, nu reprezintă importanța din perspectiva legislației rutiere.

Vârsta limită (recomandată) de menținere a abilităților de conducător auto

Legislația rutieră nu prevede o vârstă limită privind exercitarea dreptului de a conduce autoturisme pe drumurile publice, ci obligația posesorilor de permis de conducere de a efectua controale medicale periodice, în funcție de categoria de vârstă din care face parte fiecare individ.

Stabilirea trecerilor pentru pietoni și trasarea marcajelor pentru acestea - condiții

Trecerile pentru pietoni sunt înființate, semnalizate și marcate de către administratorul drumului public, cu avizul poliției rutiere. La avizarea unor astfel de cereri, poliția rutieră, are în vedere ca orice trecere pentru pietoni să îndeplinească unele condiții privind siguranța utilizării de către pietoni respectiv; vizibilitatea și accesibilitatea. Totodată poliția rutieră impune, în anumite situații, realizarea unor elemente suplimentare de siguranță (montarea limitatoarelor de viteză, înființarea de insule pentru pietoni, instalarea unui semafor, montarea de mijloace fixe privind asigurarea vizibilității, iluminarea suplimentară) astfel încât să se asigure traversarea drumului public în condiții optime.

Un aspect deosebit de important în ceea ce privește scăderea gradului de victimizare prin accidentate rutiere, este respectarea legislației de către pietoni care au obligația, printre altele, de a se asigura în momentul în care intenționează să se angajeze în traversarea drumului pe trecerea pentru pietoni.

Temporizarea traversărilor pentru trecerea pietonilor - calculul timpului

Așa cum am descris în punctul anterior, semnalizarea și marcarea trecerilor pentru pietoni este de competența administratorului drumului public.

Stabilirea trecerilor pentru pietoni cu butoane care să permită trecerea semaforului pe culoarea verde pentru pietoni – condiții, funcționare și verificarea funcționării acestora

Aceste aspecte țin exclusiv de obligația administratorului drumului public de a înființa și întreține orice semnalizare rutieră.

Rata accidentelor de circulație din rândul persoanelor vârstnice - în calitate de conducători auto și ca pietoni

În cursul anului 2022, pe raza județului Iași au fost înregistrate 1235 de accidente rutiere soldate cu victime omenești, iar în 238 dintre aceste au fost implicate persoane din categoria de vârstă 65+. 200 de accidente au fost provocate de către persoanele vârstnice, în calitate de participant la trafic astfel:

- În calitate de conducător auto – 143
- În calitate de pieton – 45
- În calitate de pasager – 12

Măsuri pentru siguranța pietonilor și prevenirea accidentelor în Iași

Prevenirea accidentelor de circulație reprezintă o prioritate pentru Inspectoratul de Poliție Județean Iași care, prin structurile de poliție rutieră și ordine publică, care desfășoară în mod constant activitățile de constatare și sancționare a participanților la trafic care nu respectă prevederile legale referitoare la circulația pe drumurile publice.

Totodată, pe linia prevenirii accidentelor de circulație, se înscriu și activitățile educative pe care lucrătorii de poliție le desfășoară în școli, în vederea creșterii gradului de educație rutieră în rândul copiilor, având în vedere faptul că, această categorie de participanți la trafic, este cel mai expusă victimizării prin accidente rutiere.

În ceea ce privește siguranța pietonilor, în ultimi ani, pe raza județului Iași, au fost implementate mai multe măsuri care au avut ca rezultat scăderea numărului de accidente în care sunt implicați pietonii, aflați în traversarea drumului public pe trecerea pentru pietoni. Astfel, au fost semaforizate trecerile pentru pietoni cu risc crescut, au fost înființate elemente suplimentare de siguranță, a fost asigurată vizibilitatea prin montarea de corpuri speciale de iluminat, în zona trecerilor pentru pietoni.

Ce mai mare problemă, în ceea ce privește siguranța pietonilor, indiferent de categoria de vârstă, o reprezintă nerespectarea regulilor de circulație referitoare la traversarea drumului. Astfel, în cursul anului 2022 pe raza județului Iași au fost produse 180 de accidente în care au fost implicați pietonii angajați în traversarea străzii, prin loc nepermis.

Deblocarea traficului la intrările și ieșirile din municipiu, în special la orele de vârf – soluții ce se preconizează a fi avute în vedere

Pe raza municipiului Iași nu sunt înregistrare blocaje în trafic ci, pe anumite intervale orare, traficul rutier se desfășoară cu dificultate, pe fondul creșterii valorilor în ceea ce privește circulația vehiculelor și a pietonilor.

Riscuri și vulnerabilități specifice circulației care planează cu precădere asupra persoanelor vârstnice, conducători auto sau pietoni – măsuri de prevenire și de gestionare eficiente a acestora

Legislația rutieră prevede în mod expres obligații pentru toți participanții la trafic fără a face distincții în ceea ce privește categoria de vârstă din care fac parte, în consecință, apreciem ca nu există riscuri și vulnerabilități specifice persoanelor vârstnice.

Educația rutieră în rândul populației în Municipiul și județul Iași – instituții, acțiuni grupuri țintă, eficiente

Activitățile desfășurate de polițiștii rutieri, în cadrul campaniilor derulate la nivel național și local au avut drept scop, creșterea nivelului de cunoaștere și respectarea regulilor de circulație pe drumurile publice, precum și conștientizarea pericolelor la care se expun cei care încalcă normele rutiere.

La nivelul Serviciului Rutier Iași, activitatea de prevenire a încălcării normelor rutiere a avut ca principal obiectiv informarea corespunzătoare a celor mai vulnerabile categorii de participanți la trafic, cu privire la riscurile rutiere la care sunt expuse.

Analiza comparativă a accidentelor rutiere în care au fost implicați minori, la nivelul județului Iași (anul 2022, comparativ cu anul 2021), relevă o creștere a numărului total de accidente în care au fost implicați copiii cu vârsta cuprinsă între 0 - 17 ani, respectiv de la 212 la 241 (+29), cu 6 M (-4), 32 RG (-9) și 334 RU (+9).

În cazul strict al minorilor nu s-au înregistrat creșteri ale numărului de accidente rutiere grave.

Principalele cauze ale accidentelor în care sunt implicați minorii:

- Abateri bicicliști;
- Neacordare prioritate pietoni;
- Traversare neregulamentară pietoni.

I. ACTIVITĂȚI DE EDUCAȚIE RUTIERĂ DESFĂȘURATE

În anul 2022, structurile de poliție rutieră din cadrul Inspectoratului, au desfășurat activități specifice pe linie de educație rutieră, după cum urmează:

Nr. crt.	Structura	Unități de învățământ	Activități desfășurate	Elevi participanți	Protocoale încheiate	Concursuri desfășurate	Instruiri alte grupuri țintă
1.	Serv. Rutier	23	23	3474	2	1	6
2.	BR Iași	16	16	2000	0	0	0
3.	BR Pașcani	3	6	274	2	0	1
4.	CR Tg. Frumos	3	3	120	3	1	1
5.	CR Hârlău	2	2	65	3	0	1
6.	Total	47	50	5933	10	2	9

1. Activități de informare a comunității

	2022
<i>Articole în presă</i>	1
<i>Emisiuni și intervenții la radio</i>	5
<i>Emisiuni și intervenții la TV</i>	15

2. Protocoale de colaborare

Nr. crt.	Protocoale de colaborare încheiate	Denumire Parteneri	Obiectul colaborării
1.	<i>Parteneriat educațional</i>	Șc. Primară "Carol I" Iași	proiect educațional
2.	<i>Acord de parteneriat</i>	Colehiul Tehnic "M. Sturdza" Iași	proiect educațional
3.	<i>Protocol de colaborare</i>	Liceul Teoretic "Miron Costin" Pașcani	proiect educațional
4.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala Gimnazială "I. Cantacuzino"	proiect educațional
5.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala "Garabet Ibraileanu" Tg Frumos	proiect educațional
6.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala "Ion Creanga" Tg. Frumos	proiect educațional
7.	<i>Protocol de colaborare</i>	Liceul Teoretic "Ion Neculce" Tg. Frumos	proiect educațional

8.	<i>Protocol de colaborare</i>	Grădinița Happy Stars	proiect educațional
9.	<i>Protocol de colaborare</i>	Grădinița cu Program Prolungit Hârlău	proiect educațional
10.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala cu clasele I-VIII Hârlău	proiect educațional

3. Tirajul pliantelor cu caracter educativ-preventiv realizate:

Nr. crt.	Tipul materialului (pliant/flyer/afiș etc.)	Numărul acestora
1.	flyere	2103
2.	brosuri	220
3.	diplome	75
4.	Obiecte promoționale (handsfree, tricouri, veste, etc.)	340

Bune practici în cadrul campaniilor de prevenire desfășurate

- În cursul anului 2022, în lunile mai, august și decembrie, în cadrul proiectului național *Educație rutieră – Modelarea factorului uman prin responsabilizarea participanților la trafic pentru creșterea gradului de siguranță rutieră*, la nivelul Serviciului Rutier Iași și a subunităților de poliție rutieră s-au desfășurat campanii de informare pe diverse teme, respectiv:
 - Campania POIM 3 pe tema *indisciplinei pietonilor, conducătorilor de biciclete și trotinete*. În cadrul campaniei, la nivelul Serviciului Rutier Iași s-au derulat 8 activități informativ-educative în unități de învățământ și în spații publice frecventate de categoriile de participanți la trafic vizați (ex. aciune pe bld. Ștefan cel Mare și Sfânt din municipiul Iași), acțiuni în cadrul cărora au fost distribuite materiale promoționale înaintate de IGPR.
 - Campania POIM 4 pe tema *viteza și circulația pe autostrăzi*. Cu ocazia activităților desfășurate în cadrul campaniei au fost împărțite materiale înaintate de IGPR (flyere, broșuri, odorizante auto).
 - Campania POIM 5 pe tema *neatenției la volan (utilizarea telefonului sau alte preocupări), neasigurarea și nesemnălizarea*. Cu ocazia activităților desfășurate în cadrul campaniei au fost împărțite materiale înaintate de IGPR (800 flyere, 200 handsfree-uri).
- La data de 08.05.2022, Serviciul Rutier Iași, în colaborare cu Asociația Rotary Club Iași, a desfășurat campania "*Condu prudent! Alege viața!*", având grup țintă conducătorii auto. În cadrul campaniei au fost distribuite materiale promoționale conducătorilor auto, a fost amplasat un stand cu materiale promoționale în Piața Palatului Culturii, s-a pus la dispoziția participanților un simulator de accidente rutiere.

3. La data de 12.05.2022, în parteneriat cu Colegiul Tehnic *Mihail Sturdza* Iași, Serviciul Rutier a organizat **concursul de educație rutieră** "Prioritatea mea este viața mea!", eveniment la care au participat aproximativ 100 persoane.
4. Premergător începerii anului școlar 2022-2023, au fost întreprinse măsuri în vederea verificării semnalizării rutiere în zona unităților de învățământ, respectiv informarea administratorilor drumurilor publice cu privire la problemele de sistematizare rutieră constatată. De asemenea, au fost efectuate ședințe de instruire a conducătorilor mijloacelor de transport elevi de pe raza județului.
5. În cursul anului 2022, prin activitățile derulate au fost vizate și alte grupuri țintă (ex. activități informativ-educative derulate în zilele de 17-18.09.2022 cu ocazia Festivalului Străzii Lăpușneanu, activitate informativă adresată bicicliștilor derulată în data de 29.10.2022 pe Esplanada Teatrului Luceafărul, activități derulate în rândul cadrelor MAPN etc.).

Prin **Biroul de Analiză și Prevenire a Criminalității** au fost desfășurate pe raza județului Iași, în anul 2022 un număr de **98 activități informativ-preventive** pe tematică rutieră, cu accent pe educația rutieră a copiilor, în **42** unități de învățământ și în **9** zone publice, având un total de **10.779 beneficiari**. Totodată cu ocazia zilelor festive: Ziua Poliției Române, Ziua Internațională a Copilului, Orășelul Copiilor, Family Fest etc precum și la festivaluri organizate pe parcursul anului, s-a participat cu ateliere de siguranță personală – educație rutieră, utilizându-se materiale din dotarea Centrului Mobil de Informare și Prevenire a Criminalității (covor rutier, mini semafoare electrice, mini semne de circulație, jaloane și ochelari de simulare a consumului de alcool și droguri) la care au fost distribuite materiale suport pentru pietoni și bicicliști (pliante, diplome ș.a).

Exemple de proiecte/ campanii cu tematică rutieră: „Programul Național Școala Siguranței Tedi”, Proiectul „În siguranță la volan - Stop accidentelor !” în parteneriat cu Serviciul de Probațiune Iași și Campania națională „Misiune Zero Copii Neasigurați”.

VICTIMIZAREA PERSOANELOR VÂRSTINICE

Prevenirea criminalității reprezintă un domeniu prioritar al activității de poliție în scopul apărării valorilor protejate de lege, respectiv viața, integritatea și sănătatea persoanei, avutul public și privat, asigurării ordinii și liniștii publice și al combaterii faptelor ilicite.

Creșterea și diversificarea formelor de manifestare ale criminalității, recrudescența violenței la nivel individual, intrafamiliar și de grup, impun o orientare flexibilă a strategiilor de acțiune ale poliției.

Unii infractori își aleg victimele din rândul persoanelor vârstnice deoarece acestea stabilesc mai ușor relații de comunicare cu persoane necunoscute, pornind de la premisa că oamenii sunt de bună credință.

Vârstnicii sunt foarte bucuroși de primirea unui cadou, fie de la rude, fie de la o autoritate publică, pentru că acest lucru îi face să se simtă că societatea nu i-a uitat și îi valorizează astfel. De aici și vulnerabilitatea în fața infractorilor care se folosesc de aceste aspecte pentru a-i înșela și păgubi.

Poliția ieșeană prin toate structurile componente, dar cu precădere prin compartimentele de prevenire și de proximitate, desfășoară activități de informare și prevenire în rândul celor două categorii de persoane vulnerabile: tinerii și vârstnicii.

Activitățile care au ca scop prevenirea săvârșirii unor fapte antisociale împotriva persoanelor vârstnice, reprezintă un segment important al muncii de poliție și se desfășoară prin prisma unei bune colaborări cu Primăria Municipiului Iași prin Direcția de Asistență Comunitară, Asociații de proprietari, Cămine de bătrâni, Asociația Veteranilor ș.a.

Astfel polițiștii din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Iași, desfășoară acțiuni punctuale în cadrul unor programe inițiate la nivel național sau local.

Tipuri de infracțiuni cu risc mare de victimizare în rândul vârstnicilor:

Mediul urban:

- Înșelăciuni/ abuz de încredere;
- Violența verbală la adresa persoanelor vârstnice, în spațiul public;
- Furturi din buzunare/ poșete (în mijloace de transport în comun și în zone aglomerate – piețe)
- Furturile din locuință,
- Tâlhării stradale;
- Abuzuri, violența în familie, rele tratamente aplicate persoanelor vârstnice sau neglijarea nevoilor celor dependenți;2
- Accidente rutiere (în calitate de pietoni).

Mediul rural:

- Furturile din gospodărie/ anexe prin împrietenire sau efracție;
- Tâlhăriile comise în locuință;
- Înșelăciuni;
- Violența domestică;
- Agresiuni sexuale;
- Conflictetele cu vecinii.

Întocmit:

Șeful Serviciului Rutier
Comisar de poliție
ȘORIC MIHAI

Șeful BAPC
Comisar șef de poliție
David Cristian-Cezar